

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. P. Ď., H.**, právne zastúpený B. L., s. r. o., A., IČO: X., proti žalovaným **1/ S., s. r. o. B.**, IČO: X., **2/ Ing. J. H., L., 3/ JUDr. P. P., P.**, o zaplatenie **6 771 559,45 eur s príslušenstvom zo zmenky**, o námietkach žalovaných proti zmenkovému platobnému rozkazu, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cb/2/2003, na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti zmenkovému platobnému rozkazu Krajského súdu Bratislava z 13. apríla 2011, č. k. 8Cb/2/2003-372, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. apríla 2013, č. k. 3 Obo 57/2011-431, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky **z a s t a v u j e .**

Žalovaným v 1. až 3.rade náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 13. apríla 2011, č. k. 8Cb/2/2003-372 rozhodol tak, že zmenkový platobný rozkaz Krajského súdu v Bratislave z 20. decembra 2005, č. k. 8Cb/2/2003-68 ponechal v platnosti v časti zmenkovej sumy 99 581,76 eur s úrokom 6% od 27. februára 1999 do zaplatenia, v ostatnom rozsahu zmenkový platobný rozkaz zrušil a o trovách konania rozhodol tak, že o nich rozhodne až po právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou z 25. februára 2002 žalobca navrhol, aby súd vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorým žalovaným uloží povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 6 771 559,54 eur (200 000 000,-- Sk) s 6% úrokom od 27. februára 1999 do zaplatenia a nahradiť trovy konania z titulu zaplateného súdneho poplatku. Z odôvodnenia návrhu na začatie konania súd zistil, že žalovaný 1/ vystavil vlastnú zmenku 16. novembra 1998, splatnú 26. februára 1999 a žalovaní 2/ a 3/ konatelia žalovaného

1/ túto zmenku avalovali ako fyzické osoby a svoju povinnosť zaplatiť zmenkovú sumu si vystaviteľ a ani avalisti nespĺnili. Konajúci súd zvolal pojednávane, pričom neprihliadol na tvrdenie žalobcu, ktorým spochybnil včasnosť podania námietok žalovaným 1/ a 3/, s prihliadnutím na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý vo svojich rozhodnutiach vyslovil právny názor o včasnosti podaných námietok. Uviedol, že z predložených dokladov zistil, že žalovaný 1/ vystavil zmenku 16. novembra 1998 ako vlastnú zmenku, ktorú avalovali žalovaní v 2/ a 3/ rade ako fyzické osoby (konatelia žalovaného 1/) a konštatoval, že všetky údaje na zmenke boli vypísané rukou, okrem zmenkovej sumy slovom a písmom a miesta platenia, ktoré sú vypísané písacím strojom. Napriek tomu, že konajúci súd s touto skutočnosťou na pojednávaní konanom 4. novembra 2009 žalobcu oboznámil, žalobca na jeho tvrdení, že jeho nárok je z úplnej zmenky a nie zo blankozmenky, zotrval. Konajúci súd pri hodnotení tejto skutočnosti dospel k záveru, že predmetná zmenka bola vystavená ako blankozmenka, o čom svedčí najmä to, že vystaviteľ ju úplne nevystavil, ale rozhodujúci údaj o zmenkovej sume bol doplnený dodatočne, na základe čoho tvrdenie žalovaných o tom, že zmenka bola vystavená ako blankozmenka, označil za správne. Citoval ust. § 10 zákona č. 191/1950 Zb., v intenciách ktorého sa zaoberal námietkou žalovaného 1/ o neexistencii kauzálneho vzťahu medzi žalobcom - majiteľom zmenky a žalovaným 1/ ako vystaviteľom zmenky, ktorý by zakladal právo na zaplatenie sumy vo výške 204 miliónov Sk. S poukazom na ust. § 120 ods. 1 O. s. p. prvá veta a obranu žalovaných 1/, 2/, 3/, ktorí namietali neexistenciu kauzálneho vzťahu k predmetnej zmenke v časti zmenky, konajúci súd uviedol, že povinnosť preukázať svoje tvrdenie v námietkach zaťažuje dlžníka zo zmenky. Uviedol, že dlžník si splnil jeho povinnosť tvrdenia, že medzi majiteľom a vystaviteľom zmenky nejestvuje kauzálny vzťah predstavujúci zmenkovú sumu 204 mil. Sk. Uviedol, že keďže dôkaz o neexistencii kauzy nie je možné predložiť a ak žalobca chce preukázať, že zmenka bola vystavená ako úplná zmenka na sumu 204 mil. Sk, čím došlo k presunu dôkazného bremena na žalobcu a jeho povinnosťou podľa hmotnoprávných predpisov bolo predložiť zmluvu, z ktorej by vyplývalo, že kauzálny vzťah medzi účastníkmi na zmenkovú sumu existoval. Na základe uvedeného konajúci súd dospel k záveru, že predmetný zmenkový vzťah nemá za základ reálny obchodný kauzálny vzťah v celej vymáhanej sume a že ako vyplynulo z dokazovania medzi žalobcom a žalovaným 1/, tento jestvoval iba na sumu 3 000 000,-- Sk. V zmysle uvedených dôvodov konajúci súd považoval za preukázané, že žalobca vyplnil blankozmenku v rozpore s dohodou o vyplňovacom práve, pretože pritom konal s úmyslom poškodiť dlžníka. Prvostupňový súd vyslovil právny názor, že záväzok zo zmenky je síce abstraktným, ale nie absolútnym

záväzkom, a preto sa nemožno domáhať zmenkového záväzku, ktorému slúžilo za základ neplatné právne konanie, keďže záväzok z neexistujúcej zmluvy nenadobudne platnosť, ak sa utvrdí skriptúrnou obligáciou a že neplatnosť, resp. neexistenciu zmluvy je súd povinný skúmať z úradnej moci. Dôkaz navrhovaný žalobcom vypočúť svedkov p. M. H. a Ing. Z. Z., konajúci súd nepripustil z dôvodu nadbytočnosti. Na základe uvedeného rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Na odvolanie žalobcu prejednal vec Najvyšší súd v Bratislave, ktorý rozsudkom z 29. apríla 2013, č. k. 3 Obo 57/2011-431, rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 13. apríla 2011, č. k. 8Cb/2/2003-372, v napadnutej časti potvrdil. Žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že predmetom odvolania je časť rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. apríla 2011, č. k. 8Cb/2/82003-372, ktorou Krajský súd v Bratislave zmenkový platobný rozkaz z 20. decembra 2005, č. k. 8Cb/2/2003-68, zrušil, teda v podstate zamietol návrh na zaplatenie zvyšnej zmenečnej sumy uplatnenej žalobcom.

Súd mal za to, že základnou otázkou pre posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia je, či súd prvého stupňa dospel k správne mu záveru, že zmenka označená ako vlastná zmenka, z ktorej žalobca jeho nárok na zaplatenie zmenečnej sumy uplatnil, je blankozmenka. Uviedol, že pre zistenie tejto skutočnosti základnou otázkou je, či konajúci súd na základe toho, že zmenka bola vyplnená v časti zmenečnej sumy a miesta platenia inak, ako ostatné údaje, teda strojopisom a nie voľnou rukou, dospel k správne mu záveru, že ide o blankozmenku a nie vlastnú zmenku, ako bola označená. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní, a ani v odvolaní k faktu, prečo bola zmenka v časti zmenečnej sumy a miesta platenia vyplnená inak ako ostatné údaje na zmenke, sa nevyjadril. Jediné čo namietal, že spôsob písania na zmenke nemôže mať vplyv na posúdenie druhu zmenky, ale žiadnym tvrdením nezdôvodnil, prečo boli údaje o výške zmenečnej sume a mieste platenia napísané iným druhom písma ako ostatné údaje. Žalobca nevyvrátil pochybnosť, že práve z dôvodu, že výška sumy na zmenke a miesta platenia boli napísané strojopisom, a nie vlastnou rukou, boli tieto údaje na zmenke doplňované následne. Bolo vecou žalobcu, aby v danom prípade, keď žalovaní 1/, 2/ a 3/ namietali, že zmenka bola vyplnená v rozpore s dohodou o vyplňovaní zmenky, aby k tejto námietke zaujal stanovisko, prečo sú tieto údaje vyplnené iným druhom písma, ale nie iba to, že spôsob odlišného písma na zmenke nie je dôvod pre pochybnosť, že

všetky údaje boli vyplnené súčasne. Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie je pravdou, že Krajský súd v Bratislave sa nezaoberal skutočnosťami, na základe ktorých dospel k jeho záveru a že tento jeho záver nevyplýval z vykonaného dokazovania. Z napadnutého rozhodnutia bolo zrejmé, že prvostupňový súd dospel k záveru, že oprávnený nárok zo spornej zmenky bol vo výške 3 000 000,-- Sk, v ktorej výške zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti. Dôvody uvádzané žalobcom v odvolaní ohľadne sumy v časti 99 581,76 eur (3 000 000,-- Sk) o neexistencii jediného dôkazu pre prijatie tohto záveru, Najvyšší súd Slovenskej republiky označil pre posúdenie správnosti prvostupňového rozsudku v napadnutej časti za bezpredmetné, keďže ide o vyhovujúcu časť rozsudku, ktorú žalovaní nenapadli a úspešný žalobca v tejto časti právny dôvod na podanie odvolania nemal. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že prvostupňový súd vychádzal zo zhodného tvrdenia žalovaných 1/, 2/ a 3/, že sporná zmenka zabezpečovala pôžičku, ktorá predstavovala sumu 3 000 000,-- Sk (99 581,76 eur). S tvrdením žalobcu v odvolaní, že žalovaní neunesli dôkazné bremeno, že nepredložili jediný dôkaz o ich tvrdení, sa odvolací súd nestotožnil, nakoľko je pravdou, že práve žalobca neuviedol jediný dôvod, prečo boli dva údaje na zmenke vyplnené odlišne. Táto skutočnosť nie je iba tvrdením žalovaných, ale je to fakt, ku ktorému to bol práve žalobca, ktorý nezaujal žiadne stanovisko. Odvolanie žalobcu v časti, že žalovaní neunesli dôkazné bremeno, že bola porušená dohoda o vyplnení, Najvyšší súd Slovenskej republiky označil taktiež za bezpredmetné, keďže žalobca jeho návrhom uplatnil právo zo zmenky označenej ako vlastnej. Prvostupňový súd pri určení dôvodnosti návrhu vo výške 99 581,76 eur vychádzal z tvrdenia, že konkludentnou dohodou o vyplňovacom práve účastníci zmenkového vzťahu dohodli, že výška zmenečnej sumy bude vo výške poskytnutej pôžičky, keďže žiadne iné tvrdenie v danej veci nebolo vznesené. Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodu, že išlo o konkludentnú dohodu, dospel k záveru, že prvostupňový súd nepochybil, keď dospel k záveru, že táto bola uzavretá vo výške tvrdenej žalovanými 1/, 2/ a 3/, keďže žiadny iný dôkaz pri konkludentnej dohode v danom prípade žalobcom predložený nebol. Táto otázka je však pre posúdenie dôvodnosti odvolania žalobcu bezpredmetná, nakoľko predmetom sporu je zrušený zmenkový platobný rozkaz, pre zistenie správnosti ktorého rozhodnutia je, či išlo o nárok zo zmenky vlastnej.

Odvolací súd sa tak stotožnil so záverom prvostupňového súdu, keď predloženú zmenku (dôkaz na strane č. 4) neposúdil ako zmenku vlastnú.

Odvolanie žalobcu čo sa týka pochybenia súdu, keď neskúmal, či námietky žalovaného 3/ boli podané včas, odvolací súd označil za nedôvodné. Krajský súd v Bratislave v napadnutom odôvodnení konštatoval, že v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dospel k záveru, že námietky žalovaných boli podané včas. Fakt, že žalovaný 1/ podal námietky včas, z rozhodnutia v dovolacom konaní bol nesporný. Je pravdou, že z odôvodnenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 137/2006 vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že prvostupňový súd rozhodol predčasne, keď označil námietky žalovaného 3/ podané oneskorene. Krajský súd v Bratislave v novom konaní dospel k záveru, že námietky žalovaného 3/ boli podané včas. Skutočnosť, že z odôvodnenia nie je zrejmé, či sa žalovaný 3/ v čase doručenia zmenkového platobného rozkazu v mieste doručovania zdržoval, neznamená, že konajúci súd toto neskúmal, keď dospel k záveru, že námietky žalovaného 3/ boli podané včas.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky podaním z 19. júna 2014, na podnet účastníka konania (žalobcu) podal mimoriadne dovolanie proti zmenkovému platobnému rozkazu Krajského súdu Bratislava z 13. apríla 2011, č. k. 8Cb/2/2003-372 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. apríla 2013, č. k. 3 Obo 57/2011-431. Navrhol uvedené rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie. Mimoriadne dovolanie bolo podané podľa § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Podľa názoru generálneho prokurátora bol napadnutými rozhodnutiami porušený zákon. V mimoriadnom dovolaní citoval čl. 1 § 17 zákona č. 191/1950 Sb. zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov; § 129 ods. 1, § 133 a § 175 ods. 1 O. s. p. a uviedol, že citovanými ustanoveniami sa konajúce súdy dôsledne neriadili.

Generálny prokurátor v dovolaní konštatoval, že predmetom súdneho konania bol návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu na sumu 6 771 559,54 eur. Žalobca predložil súdu zmenku, ktorú súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia posúdil ako vlastnú zmenku vystavenú žalovaným 1/ 16. novembra 1998 a ktorú avalovali žalovaní 2/ a 3/ ako fyzické osoby.

Generálny prokurátor uviedol, že nespornosť zmenečných záväzkov znamená, že zmenka sama o sebe je jediným a dostatočným dôvodom pre platenie. Preto, ak ide o platnú

a pravú zmenku, má v zásade dlžník povinnosť zaplatiť majiteľovi zmenky sumu, na ktorú zmenka znie. Nie je k tomu nutné preukazovať nič iné než existenciu zmenky samotnej. Ani tzv. zmenky zaistovacie (kauzálne) nikdy nie sú záväzkom akcesorickým k inému záväzku. Poukazujúc na ust. § 17 zákona zmenkového a šekového mal za to, že súd prvého stupňa v rozpore s uvedeným ustanovením, ako aj v rozpore s ust. § 133 O. s. p. presunul dôkazné bremeno zo žalovaného na žalobcu, čo malo za následok nesprávne právne posúdenie vecu (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.). Majiteľ zmenky nie je povinný v konaní tvrdiť, ani preukazovať, žiadne skutočnosti ohľadom „vnútornej príčiny“ majúcej pôvod vo vystavení zmenky, pokiaľ predloží platnú zmenku, ktorá má všetky náležitosti. Ak dlžník tvrdí, že nie je povinný plniť zo zmenky, potom dôkazné bremeno je v plnom rozsahu na ňom. Jeho povinnosťou je nielen tvrdiť, ale aj preukázať existenciu kauzálneho vzťahu. Nie je zrozumiteľná právna argumentácia súdu, že dôkaz o neexistencii kauzy nie je možné predložiť, keď žalovaní vzniesli kauzálne námietky a súdy ich vzhľadli v zmluve o pôžičke vo výške 3 000 000,-- Sk. Rovnako nie je zrejmé, prečo by mal žalobca ako majiteľ zmenky preukazovať niečo, čo netvrdí. Závery konajúcich súdov ohľadom presunu dôkazného bremena sú popretím samotného inštitútu zmenky ako abstraktného záväzku.

Generálny prokurátor tiež namieta, že súd prvého stupňa rozhodol na jedinom pojednávaní a bez toho, že by žalovaní predložili zmluvu o pôžičke a tento listinný dôkaz bol v súlade s právnou úpravou prečítaný. Súd mal za preukázané, že reálny kauzálny vzťah medzi žalobcom a žalovaným 1/ jestvoval len v sume 3 000 000,-- Sk, a to práve na základe zmluvy o pôžičke zo 16. novembra 1998. V tejto výške súd zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti, pričom aj z vyjadrenia žalovaných je zrejmé, že bol dohodnutý aj zmluvný úrok, ktorý sa do výroku nepremietol, a aj z tohto hľadiska je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné. Konajúce súdy prihliadali len na tvrdenia žalovaných (ktorí neboli vôbec vypočutí), uznal ich stanoviská len na základe tvrdení v námietkach, hoci žalobca nárok preukázal predložením originálu zmenky. Konajúce súdy nepostupovali v súlade s ust. § 133 O. s. p., pretože z čl. I § 17 zákon zmenkový a šekový možno vyvodit' domnienku, že žalobca svoj nárok preukázal predložením originálu zmenky, t. j. súd mal považovať jeho nárok za preukázaný, keďže dôkaz opaku – opodstatnenosť tvrdení v námietkach žalovaní nepreukázali žiadnym spôsobom.

Záverom generálny prokurátor dodal, že súd v rozpore s ust. § 17 zákona zmenkového a šekového prihliadol na námietky vznesené žalovanými 2/ a 3/ ako avalistov, hoci námietky sú prípustné len z právneho vzťahu založeného medzi žalobcom a žalovaným 1/.

Žalobca vo svojom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že súhlasí s podstatou dôvodov uvedených v mimoriadnom dovolaní. Dôvody uvedené v mimoriadnom dovolaní sú v podstate rovnaké, ako boli uvedené v podnete žalobcu.

Vo vyjadrení žalobca poukázal na písárske chyby v mimoriadnom dovolaní, a to, že je nesprávne uvedený právny zástupca žalobcu, rovnako nesprávne je uvedený aj právny zástupca žalovaného 2/ a nesprávne je uvedené, že mimoriadne dovolanie sa podáva proti zmenkovému platobnému rozkazu Krajského súdu v Bratislave z 13. apríla 2011, č. k. 8Cb2/2003-372, pretože uvedeného dňa pod uvedeným číslom konania bol vydaný rozsudok Krajského súdu v Bratislave. Z kontextu však podľa žalobcu vyplýva, že 13. apríla 2011 pod č. k. 8Cb/2/2003-372 bol vydaný rozsudok, t. j., že mimoriadne dovolanie smeruje okrem iného aj proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. apríla 2011, č. k. 8Cb/2/2003-372.

Žalobca záverom navrhol rovnako ako generálny prokurátor, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaní 1/, 2/ a 3/ sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 4 O. s. p.) skôr ako pristúpil k vecnému prejednaniu mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora konštatoval, že mimoriadne dovolanie bolo podané v zákonnej jednoročnej lehote (§ 243g O. s. p.), a preto následne skúmal, či boli splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania.

Podmienky prípustnosti dovolania stanovuje ustanovenie § 243e ods. 1 O. s. p.

Podľa ust. § 243e ods. 1 O. s. p. – ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje

ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Ústavný súd v súvislosti s konaním o súlade Občianskeho súdneho poriadku týkajúcich sa mimoriadneho dovolania s ústavou v uznesení sp. zn.: PL ÚS 57/99 z 19. júla 2000 vyslovil svoj názor, podľa ktorého mimoriadne dovolanie môžeme považovať za ďalší mimoriadny opravný prostriedok. Je to však napriek tomu dovolanie, ktoré je mimoriadne výlučne z dôvodu, že na jeho podanie je procesne legitimovaný iba generálny prokurátor a je zásadne obmedzené len na prípady, v ktorých nemožno podať dovolanie účastníkom konania.

Účel mimoriadneho dovolania spočíva v odstránení nezákonnosti, ktorej sa dopustil súd v konaní podľa Občianskeho súdneho poriadku, pričom toto odstránenie nezákonnosti vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu. Tento účel mimoriadneho dovolania je v súlade s účelom občianskeho súdneho konania vyjadreného v § 1 O. s. p. Súčasne tento účel sleduje ochranu účastníka pred dôsledkami nespravodlivého procesu, ktoré trpí základnými procesnými pochybeniami a postupmi súdov znamenajúcich až porušenie práva na súdnu ochranu. Tento záver podľa názoru ústavného súdu potvrdzujú dôvody mimoriadneho dovolania ustanovené v § 243f O. s. p. (PL. ÚS 57/99).

Ochrana poskytovaná mimoriadnym dovolaním je prípustná len subsidiárne, t. j. vtedy, ak osoba, ktorá sa domáha podania mimoriadneho dovolania, neúspešne využila všetky zákonom dovolené a efektívne prostriedky na ochranu svojich práv a zákonom chránených záujmov (s výnimkou dovolania - § 243f ods. 2 písm. c/ O. s. p.) alebo takéto právne prostriedky nemala k dispozícii tak, ako to je vo veciach správneho súdnictva, kde nie je prípustné (až na výnimku) ani odvolanie, alebo jej bolo zákonnými prekážkami znemožnené využitie týchto právnych prostriedkov nápravy. Z tohto zákonného predpokladu vyplýva významné obmedzenie prípustnosti mimoriadneho dovolania, ktoré zabezpečuje jeho výnimočnosť v súlade s teoretickou podstatou mimoriadneho opravného prostriedku (PL. ÚS 57/99, III. ÚS 35/2014).

Uvedené závery ústavného súdu vo vzťahu k prípustnosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora bez predošlého využitia opravných prostriedkov proti napádanému

rozhodnutiu súdu si osvojil aj najvyšší súd. Svedčia o tom aj jeho rozhodnutia sp. zn.: 4M Cdo 19/2008, sp. zn.: 2M Cdo 14/2005, sp. zn.: 2M Cdo 15/2005, sp. zn.: 4M Cdo 3/2006, sp. zn.: 1M Obdo V 2/2011, z odôvodnenia ktorých vyplýva názor, že mimoriadne dovolanie predstavuje výnimku z pravidla stability súdneho rozhodnutia vyjadreného jeho právoplatnosťou. Podstatou tejto výnimky je účel mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je jeho výnimočné použitie s cieľom presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť súdneho rozhodnutia v odôvodnených prípadoch. Uvedený účel môže mimoriadne dovolanie splniť iba v prípade, ak sú splnené kritéria akceptovateľnosti jeho právnej úpravy, jedným z týchto kritérií je povinnosť vyčerpať iné dostupné právne prostriedky nápravy pochybení vytýkaných v mimoriadnom dovolaní.

Podľa ústavného súdu rešpektovanie týchto kritérií je nevyhnutné z hľadiska princípov právneho štátu (čl. 1 Ústavy), ako aj z hľadiska práva na súdnu ochranu (čl. 46 Ústavy) a práva na spravodlivý súdny proces v súlade s hodnotami zaručenými čl. 6 Dohovoru (zhodne aj uznesenie ústavného súdu sp. zn.: ÚS II. ÚS 19/2008 zo 16. januára 2008, uznesenie ÚS IV. ÚS 200/2009 zo 4. júna 2009, Nález ústavného súdu sp. zn.: II. ÚS185/2009 z 12. novembra 2009).

Najvyšší súd v posudzovanom prípade postupoval podľa ústavného súladného výkladu a aplikácie zákonného ustanovenia o mimoriadnom dovolaní a skúmal, či nápravu nezákonného stavu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Z obsahu spisu vyplýva, že generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie 24. júna 2014 proti zmenkovému platobnému rozkazu Krajského súdu v Bratislave z 13. apríla 2011, č. k.: 8Cb/2/2003-372, v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. apríla 2013, č. k.: 3 Obo 57/2011-431, pričom rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v spojení s rozhodnutím najvyššieho súdu sa stalo právoplatným 4. júla 2013. Žalobca proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal v zákonom ustanovenej jednomesačnej lehote (2. augusta 2013) dovolanie, ktoré sa na najvyššom súde vedie pod sp. zn.: 1 Obdo V /3/2014 a o tom nie je dosiaľ rozhodnuté. Táto forma mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) proti rozhodnutiu krajského súdu v spojení s rozhodnutím najvyššieho súdu je žalobcovi priznaná zákonom - Občianskym súdnym poriadkom a je v právomoci (dispozícii) žalobcu, či bude využitá. Žalobca tento opravný prostriedok využil a podal dovolanie. Najvyšší súd preto vychádzajúc z princípu subsidiarity dospel k záveru, že

mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora nesplňa podmienky prípustnosti dovolania podľa § 243e ods. 1 O. s. p., keďže ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, v danom prípade rozhodnutím o dovolaní podanom žalobcom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora proti rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave z 13. apríla 2011, č. k.: 8Cb/2/2003-372 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. apríla 2013, č. k.: 3 Obo 57/2011-431 zastavil. Rozhodol tak so zreteľom na uvedené nedostatky jednej z podmienok pre konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora a neodstrániteľnosť takejto prekážky konania podľa ust. § 243i ods. 2, § 243c, § 243e ods. 1 a § 104 ods. 1 prvá veta O. s. p.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý dal podnet na podanie mimoriadneho dovolania a ktorý úspech nemal (§ 148a ods. 2 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky im však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, keďže im v dovolacom konaní trovy nevznikli (§ 246i ods. 2, § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím dovolacieho senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 30. septembra 2015

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová